

Werkatelier wonen en zorg voor Kwetsbare Volwassenen

“Vanuit zorgvraag naar de woonvraag”

11 februari 2021 Gemeente Rijswijk (Teams)

Rijswijk

Aanwezig:

Welkom en opening.

Gemeente Rijswijk licht het doel van het werkatelier nog eens toe. Tijdens dit werkatelier zoomen we in op de woonzorgvraag van kwetsbare volwassenen, ook wel de doelgroep Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO)

De input en signalen uit deze ateliers dient ter aanvulling op het onderzoek dat Companen voor de gemeente Rijswijk doet. Companen brengt voor de gemeente Rijswijk de totale Woonzorgopgave in beeld, waarbij naast de cijfers ook stilgestaan wordt bij de trends en ontwikkelingen.

Deze bijeenkomst is de eerste in de reeks. Wij organiseren ook werkateliers over de woonzorgvraag van senioren (18 februari) en voor mensen met een verstandelijke beperking (2 maart).

Doelgroep en diens woonzorgvraag nader omschreven

Er zijn verschillende partijen aanwezig die een combinatie bieden van wonen en zorg aan de doelgroep kwetsbare volwassenen. Ook de woningcorporaties hebben met deze doelgroep te maken. Door middel van een voorstelronde wordt deze doelgroep nader omschreven. Enkele punten die naar voren komen uit de voorstelronde:

Zorgaanbieders:

- Soms is bepaald gedrag veroorzaakt door psychiatrische oorzaken, maar dat is niet altijd het geval. Dat vergt ook een andere benadering en ook een andere woonbehoefte.
- De doelgroep met psychiatrische stoornissen is niet eenduidig te typeren. De woonvraag is daarom ook heel divers.
- Mensen met zwaar autisme hebben toch ook een heel ander herstelperspectief, meer op leren omgaan met de beperking. Zij zijn gebaat bij rustige woonomgeving.
- Veel stigmatisering, ook zelfopgelegde stigma's bij de doelgroep. Dit kan ook uitstralen naar de woonomgeving.
- Goedkope huurwoningen zijn enorm schaars, daar moet meer doorstroming in komen.
- Een doelgroep met vaak een combinatie van problematiek. Zoals verstandelijke beperking, justitieel, verslaving, psychiatrisch. Woonvraag; geclusterd in zelfstandige appartementen met steunstructuur en begeleiding dichtbij.

Woningcorporaties:

- De woningbouwcorporaties merken een toename van huurders met woonproblematiek. En een toenemende kloof. Enerzijds een toename van eenzaamheid, vervuiling en geluidsoverlast. Anderzijds onbegrip, onwetendheid en ongeduld.
- Het aandeel mensen met een (complexe) rugzak, die een beroep doen op hun woningaanbod, groeit. De corporaties kunnen niet meer aan de vraag voldoen.

Presentatie Companen

Companen laat enkele cijfers zien, gedeeltelijk gebaseerd op een eerder regionaal onderzoek naar de uitstroom mogelijkheden van de doelgroep beschermd wonen.

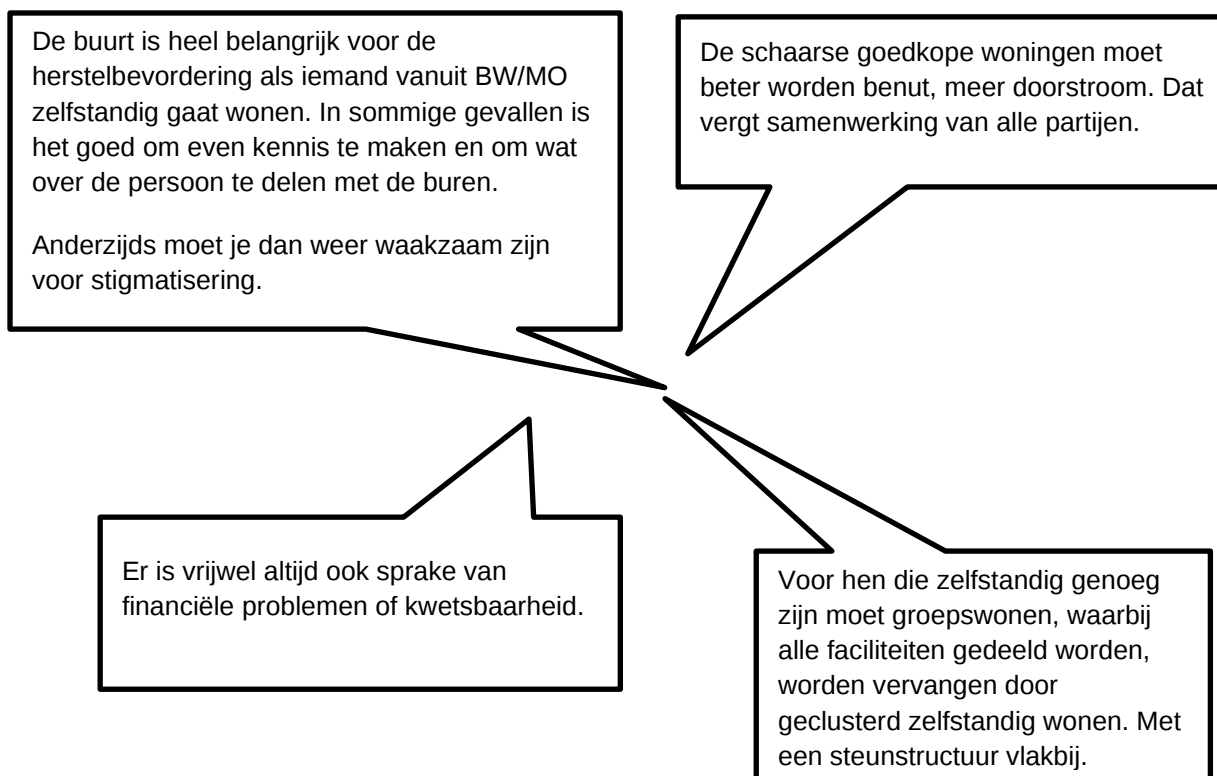
De cijfers zijn beslist niet in beton gegoten en worden ook nog nader onderzocht, maar de presentatie is belangrijk om de discussie op gang te brengen.

- Niet iedere persoon die uit kan stromen is geschikt om een woning te delen. Dat moet echt per persoon bekeken worden en is vermoedelijk voor de wat jongere volwassenen geschikt.
- De uitstroom mogelijkheden hangen van meerdere factoren af, zoals een geschikte steunstructuur in de wijk.

Jamboardsessies

Aan de hand van enkele vragen over wonen en zorg en de woonomgeving gaan we aan de slag met jamboardsessies. Zie voor de resultaten het bijgevoegde bestand.

Vergeetmenietjes voor de gemeente:

Vervolgafspraken.

Onderzoek totale Woonzorgopgave: Het onderzoek van Companen is naar verwachting in **mei 2021** afgerond. We willen de voorlopige uitkomsten ook nog eens delen met de maatschappelijke partners, om te toetsen of zij zich erin herkennen. Hiervoor nemen Companen en de gemeente nog contact op met de partijen.

Woonzorgvisie: De totale opgave is een belangrijke bouwsteen voor het opstellen van de Woonzorgvisie. Feit is namelijk dat woningen en woongrond een schaars goed is. Er zullen dus keuzes en afwegingen gemaakt moeten worden en hierover zullen wij elkaar nog zeker spreken. De gemeente zal zich nog beraden op welke manier we dat zullen organiseren. De uiteindelijke stip op de horizon is dat de Woonzorgvisie in het derde kwartaal, **september 2021** wordt vastgesteld in de gemeenteraad van Rijswijk.

Werkatelier wonen en zorg voor senioren

“Vanuit zorgvraag naar de woonvraag”

18 februari 2021 Gemeente Rijswijk (Teams)

Aanwezig:

Rijswijk

COMPANEN

vi)omes

Welkom en opening.

Gemeente Rijswijk licht het doel van het werkatelier nog eens toe. Tijdens dit werkatelier zoomen we in op de woonzorgvraag van senioren.

De input en signalen uit deze ateliers dient ter aanvulling op het onderzoek dat Companen voor de gemeente Rijswijk doet. Companen brengt voor de gemeente Rijswijk de totale Woonzorgopgave in beeld, waarbij naast de cijfers ook stilgestaan wordt bij de trends en ontwikkelingen.

Deze bijeenkomst is de tweede in de reeks. Hieraan voorafgaand hebben we een werkatelier gehouden over de doelgroep mensen met GGZ problemen (Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Op 2 maart staan wij stil bij de doelgroep met een verstandelijke beperking.

Knelpunten rondom Wonen en Zorg voor ouderen.

Ouderen zijn geen homogene groep, hun leefstijl, woonvoorkeur en financiële mogelijkheden zijn heel verschillend. Er is daarom geen pasklare oplossing voor de woonzorgvraag onder ouderen.

Alleen het feit dat ouder worden gepaard gaat met gebreken is een gemeenschappelijk kenmerk. Lichamelijke kwetsbaarheden maken minder mobiel en minder zelfredzaam. En de kans op dementie neemt toe, naarmate de bevolking ouder wordt. Punten die naar voren komen uit de voorstelronde:

- Het begrip 55+ woningen is volkomen uit de tijd. Deze woningen moeten eigenlijk worden gelabeld naar 70+ woningen.
- Er zit een dilemma bij de verhuisgeneigdheid onder nog vitale, jongere ouderen. Zij zouden wel in een eerder stadium willen verhuizen naar een kleinere woning. Maar zij vinden geen woning die bij deze behoefte past. Zoals een levensloopbestendige woning, in de buurt van of gecombineerd met zorgvoorzieningen. Daarom blijven ze wonen in het gezinshuis tot het niet meer gaat.
- De woningen die al zijn aangepast (bijvoorbeeld met een traplift) in het aanbod Woonnet Haaglanden worden niet gelabeld. Woningen moeten (bij leegstand) weer vaak ontdaan worden van de aangebrachte aanpassingen. En elders moeten andere woningen weer worden aangepast. Er is op dit gebied geen goede afstemming tussen de corporaties onderling.
- Ouderen ervaren problemen bij het aanmaken van een profiel voor Woonnet Haaglanden, nog lastiger is het om binnen 3 dagen te reageren op een aangeboden woning. Dat gaat veel te snel, ze willen er wat langer over na denken.
- Er zijn ongeveer 1000 sociale huurwoningen beschikbaar voor 55+, maar die zijn helemaal niet zo gewild. Wat is de oorzaak van deze mismatch?
- Er is veel vraag naar het nieuwbouwproject Benedictus, bijna iedereen die heeft gereageerd accepteert de aangeboden woning, dat is anders bij andere seniorenwoningen/55+
- Er is ook veel vraag naar wooncomplexen met voorzieningen, en ontmoetingsmogelijkheden.
- Naast Wonen en zorg vragen ouderen om beschutting, veiligheid en gezelligheid.
- Bij nieuwbouw moet ook worden nagedacht over de behoefte van de toekomstige inwoners.
 - o met glas werken in plaats van muren schept meer veiligheid en ook mogelijkheden om meer te kunnen overzien
 - o Bouwvormen (rond) met ruimtes voor toevallige ontmoetingen
 - o Smarthomes en domotica kan ondersteunend werken, voor de toekomstige ouderen. Of voor de kinderen van de huidige generatie ouderen.
- De arbeidsmarkt is erg moeilijk, te weinig zorgpersoneel.

Presentatie Companen

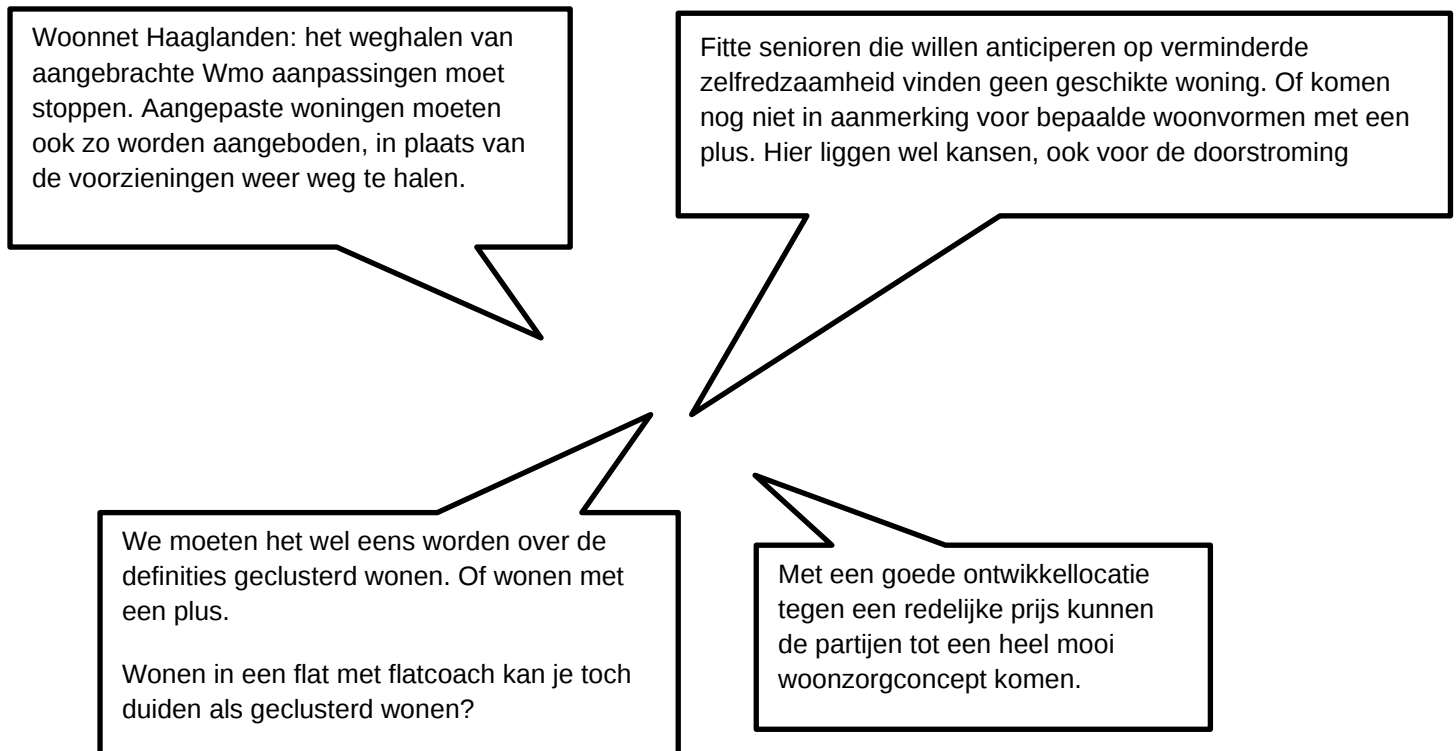
Companen laat enkele cijfers zien, over de bevolkingsprognose, de indicaties van de wet langdurige zorg. Er is een onderscheid tussen de doelgroep die nog geen zorgvraag heeft/ een kortdurende zorgvraag heeft en een langdurige zorgvraag. Naar aanleiding van de dia's ontstaan ook wat discussies.

- Wat verstaan we onder geclusterd wonen? Het is een verzamelnaam, concepten waarin ontmoeting, samenleven en zorgvoorzieningen centraal staan. Denk aan hofjeswoningen (grondgebonden en appartement vorm), aanleunwoningen, zorgvilla's, zorgwoningen.
- Afhankelijk van het verloop van Corona moeten sommige prognoses wellicht bijgestuurd worden.

Jamboardsessies

Aan de hand van enkele vragen gaan we aan de slag met jamboardsessies. Zie voor de resultaten het bijgevoegde bestand.

Vergeetmenietjes voor de gemeente:

Vervolgafspraken.

Onderzoek totale Woonzorgopgave: Het onderzoek van Companen is naar verwachting in **mei 2021** afgerond. We willen de voorlopige uitkomsten ook nog eens delen met de maatschappelijke partners, om te toetsen of zij zich erin herkennen. Hiervoor nemen Companen en de gemeente nog contact op met de partijen.

Woonzorgvisie: De totale opgave is een belangrijke bouwsteen voor het opstellen van de Woonzorgvisie. Feit is namelijk dat woningen en woongrond een schaars goed is. Er zullen dus keuzes en afwegingen gemaakt moeten worden en hierover zullen wij elkaar nog zeker spreken. De gemeente zal zich nog beraden op welke manier we dat zullen organiseren. De uiteindelijke stip op de horizon is dat de Woonzorgvisie in het derde kwartaal, **september 2021** wordt vastgesteld in de gemeenteraad van Rijswijk.

Werkatelier wonen en zorg voor mensen met een verstandelijke beperking

“Vanuit zorgvraag naar de woonvraag”

2 maart 2021 Gemeente Rijswijk (Teams)

Aanwezig:

Welkom en opening.

Gemeente Rijswijk licht het doel van het werkatelier nog eens toe. Tijdens dit werkatelier zoomen we in op de woonzorgvraag van de doelgroep mensen met een verstandelijke beperking.

De informatie uit deze ateliers dient ter aanvulling op het onderzoek dat Companen voor de gemeente Rijswijk doet. Companen brengt voor de gemeente Rijswijk de totale Woonzorgopgave in beeld, waarbij naast de cijfers ook stilgestaan wordt bij de trends en ontwikkelingen.

Deze bijeenkomst is de derde in de reeks. Hieraan voorafgaand hebben we werkateliers gehouden over de doelgroep mensen met GGZ problemen en de doelgroep senioren.

Omschrijving van de doelgroep mensen met een verstandelijke beperking en hun woonzorgvraag.

De doelgroep is best divers qua woonzorgvraag. Het is hierom moeilijk om te spreken over DE randvoorwaarden op het gebied van wonen en zorg. Toch komen enkele ontwikkelingen naar boven tijdens de kennismakingsronde:

Zware complexe zorgvraag, vanaf VG 5:

- De zorgvraag vanaf indicatie VG 5 wordt zwaarder en complexer. Deze doelgroep heeft intensieve zorg nodig in de vorm van 24/7 aanwezigheid, intensieve begeleiding, stimulerende dagbesteding maar ook steeds meer medische aspecten.
- Dit vraagt om grootschaligere woonvormen, om al deze zorg bij de individuele bewoners te krijgen de continuïteit van de zorg te garanderen.
- De kleinschalige woonvormen, die vanuit de streefbeelden laagdrempeligheid en inclusie zijn gecreëerd kunnen deze zware zorg niet bieden.
- Degenen met een zware complexe zorgvraag worden wel steeds ouder en krijgen relatief snel ouderdomsverschijnselen. Dit vraagt om een combinatie van Verpleeghuiszorg met gehandicaptenzorg. Dat zijn nu nog twee aparte vakgebieden.

Licht verstandelijke beperking:

- De mensen met een licht verstandelijke beperking hebben ook vaak GGZ problemen en gedragsproblemen. Die problemen zijn structureel, omdat er een beperking aan ten grondslag ligt. Stabiel houden en uitschieters voorkomen is dan het hoogste doel.
- Mensen met een LVB/ GGZ problematiek hebben vaak intensieve begeleiding, bijna toezicht nodig en het liefst de nabijheid van een zorgsteunpunt of huiskamer. Hun zorgvraag is weliswaar te licht voor de Wlz, maar het is lastig om de doelgroep van een grotere afstand intensief te begeleiden.

Overige aandachtspunten:

- De financiering van de zorg levert grote uitdagingen op om een ideale woonlocatie te realiseren voor mensen met een intensieve zorgvraag. Particuliere initiatieven kunnen hier wel in slagen maar hebben hier vaak een lange adem voor nodig om het te realiseren.
- In Rijswijk buiten wordt een woonvoorziening gebouwd voor 15 jongvolwassenen, dat is een particulier initiatief, genaamd Our House, waarbij ouders aan het roer staan. De zorg wordt ingekocht met een Pgb Er worden 15 woonstudio's gemaakt en 3 gemeenschappelijke huiskamers. Enkele randvoorwaarden:
 - o Het ontwerp van het gebouw is gebaseerd op de zorgfunctie. Door slim in te delen kan een zorgverlener goed overzicht houden
 - o Vanwege de financiering is de locatie vooral bedoeld voor inwoners met een hoge indicatie

- De woningbouwverenigingen kunnen een belangrijke partner zijn, bij het aangaan van de samenwerking en de doorontwikkeling van woonzorgconcepten. En vervullen bij het verhuren van de woningen.
- Het realiseren van grootschaliger woonvormen lijkt een stap terug in de tijd. Toch zijn de kleinschalige woonvoorzieningen niet meer geschikt – exploitabel- voor de doelgroep die intensieve zorg nodig heeft. Er is dan voor die doelgroep een mismatch tussen vraag en aanbod.
- Er is een zorgsteunpunt aanwezig voor de doelgroep LVB bij de Boogaard, waar ook enkele woningen zijn om intramuraal te wonen. Dat steunpunt fungeert als huiskamer maar voor cliënten die buiten Rijswijk wonen is dat steunpunt te ver weg.
- In Rijswijk buiten wordt ook een woonvoorziening gerealiseerd voor mensen met autisme en een verstandelijke beperking, De Blauwe Parel. Ook dat is een particulier initiatief.

Presentatie Companen

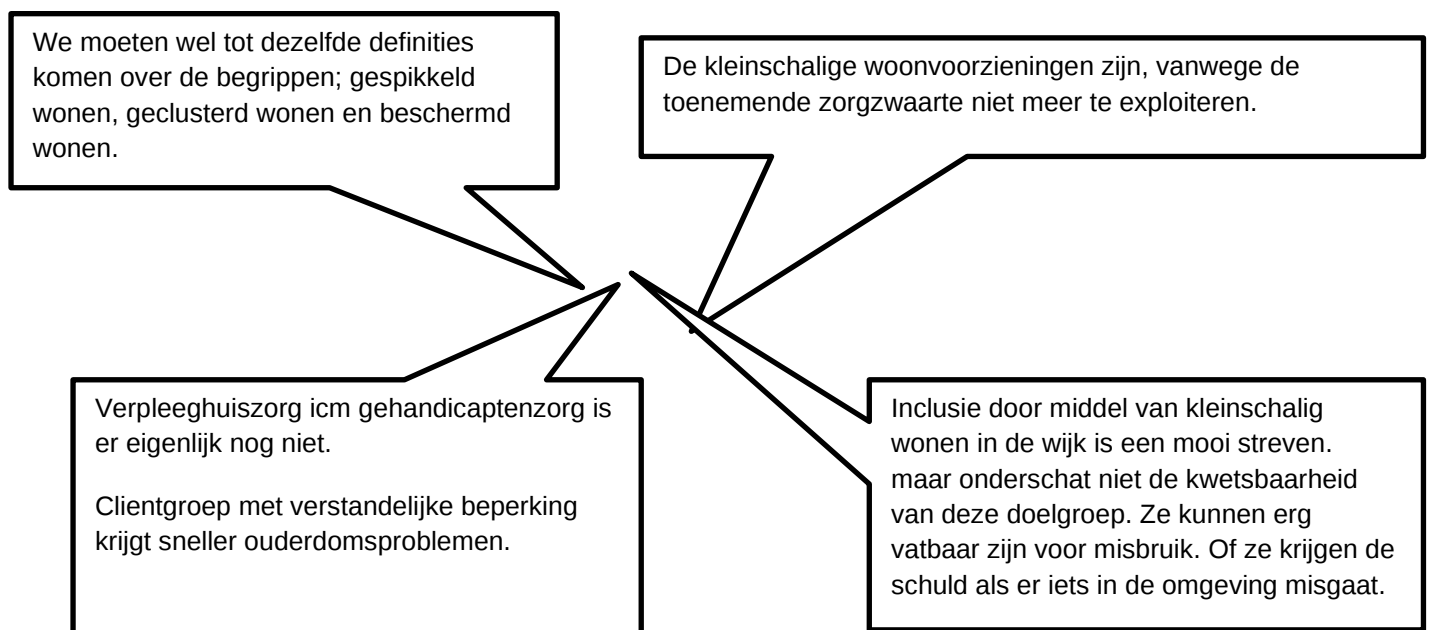
Companen laat enkele cijfers zien, over het verloop van de zorgvraag en de hieruit voortvloeiende woonzorgvraag. Tijdens de presentatie komen ook wat discussiepunten naar voren:

- De dia over vergrijzing is heel herkenbaar. Verpleegzorg gericht op de doelgroep verstandelijke beperking is een zorgaanbod dat er nu nog niet is.
- Prognoses over de mogelijkheden van gespikkeld wonen zijn te rooskleurig. De doelgroep is kwetsbaarder dan je zou denken.
- We moeten voor de vervolgtrajecten tot een goede eenduidige definitie komen over de termen gespikkeld wonen, geclusterd wonen en beschermd wonen.

Jamboardsessies

Zie voor de resultaten het bijgevoegde bestand.

Vergeetmenietjes voor de gemeente:

Vervolgafspraken.

Onderzoek totale Woonzorgopgave: Het onderzoek van Companen is naar verwachting in mei afgerond. We willen de voorlopige uitkomsten ook nog eens delen met de maatschappelijke partners, om te toetsen of zij zich erin herkennen. Hiervoor nemen Companen en de gemeente nog contact op met de partijen.

Woonzorgvisie: De totale opgave is een belangrijke bouwsteen voor het opstellen van de Woonzorgvisie. Feit is namelijk dat woningen en woongrond een schaars goed is. Er zullen dus keuzes en afwegingen gemaakt moeten worden en hierover zullen wij elkaar nog zeker spreken. De gemeente zal zich nog beraden op welke manier we dat zullen organiseren. De uiteindelijke stip op de horizon is dat de Woonzorgvisie in het derde kwartaal 2021 wordt vastgesteld in de gemeenteraad van Rijswijk.